

UMC Utrecht

Spinale katheter

Afdeling pijnbehandeling

Wat is een spinale katheter?

Een spinale katheter is een dun slangetje dat in de rug wordt ingebracht. Dit slangetje zit in het ruggenmergsvocht (liquor). Door dit slangetje kunnen medicijnen vlak bij het ruggenmerg worden gebracht. Aan dit slangetje wordt een pomp aangesloten zodat we continu medicijnen kunnen geven.

Soms hebben gewone pijnstillers (zoals tabletten, pleisters of een infuus) onvoldoende effect of teveel bijwerkingen. Een spinale katheter kan dan een volgende stap zijn. Het grote voordeel van deze pijnbehandeling is dat de benodigde dosis veel lager is dan via tabletten of infuus. Hierdoor is het effect vaak beter en de bijwerkingen minder.

Vorbereiding

- Als u antistolling (bloedverdunners)* gebruikt dan moet u hier vóór de behandeling mee stoppen. Uw behandelend arts bespreekt met u wanneer u moet stoppen en wanneer u weer mag beginnen met de bloedverdunners.
*Voorbeelden van bloedverdunners zijn: Sintrom®, Marcoumar®, Acenocoumarol, Fenprocoumon, Clopidogrel, Plavix, Dabigatran, Apixaban, Rivaroxaban
- Vertel het uw arts als u overgevoelig bent voor röntgencontrastvloeistof of antibiotica.
- Heeft u een pacemaker of ICD? Meldt dit vóór de behandeling aan uw behandelend arts
- De behandeling duurt ongeveer een uur.
- Houd rekening met een ziekenhuisopname van ongeveer een week
- De behandeling kan eventueel plaatsvinden onder sedatie. Hiervoor moet u nuchter zijn. Meer informatie leest u in de folder Procedurele Sedatie
- Als u op de dag van behandeling koorts hebt, kan de behandeling op dat moment niet doorgaan. Neem dan zo spoedig mogelijk contact op met de secretaresse van de polikliniek voor pijnbehandeling (088 75 561 63).

De behandeling

De behandeling vindt plaats op de operatiekamer. U ligt op uw zij. Voor de ingreep krijgt u een infuus met antibioticum om infecties te voorkomen. De huid van de rug en flank wordt ontsmet en lokaal verdoofd. Via een ruggenprik brengt de anesthesioloog de katheter in. De katheter wordt onder de huid door naar de flank geleid. Dit wordt gedaan omdat de katheter dan beter en langer kan blijven zitten.

Er zijn twee mogelijkheden:

1. De katheter komt in de flank naar buiten. Aan het einde komt een bacteriefilter (om de kans op infectie te verlagen). Op dit filter wordt, via een verlengslangetje, de pomp met medicijnen aangesloten.
2. Vaak zal de anesthesioloog besluiten om een "poort" in te brengen. Dit is een onderhuids toedieningssysteem (een zogenaamde port-a-cath). De poort wordt meestal onder de huid van de ribbenboog geplaatst. Dit geeft een litteken van ongeveer 10 cm. De katheter wordt onder de huid op de poort aangesloten. De poort wordt met behulp van een speciale naald door de huid aangeprikt. Op deze naald wordt, via een verlengslangetje, de pomp met medicijnen aangesloten.

Na de ingreep gaat u naar de uitslaapkamer om rustig bij te komen. Daarna blijft u nog een aantal dagen op de verpleegafdeling. We gaan dan de juiste dosering van de medicijnen en de instelling van de pomp bepalen. Meestal lukt het prima om een balans te vinden tussen goede pijnstilling en zo min mogelijk bijwerkingen. Dit kan wel meerdere dagen duren.

Bijwerkingen en complicaties

De behandeling wordt zorgvuldig uitgevoerd en leidt zelden tot ongewenste, blijvende schade. De anesthesioloog-pijnspecialist overlegt met u als de behandeling voor u bijzondere risico's met zich meebrengt.

Bijwerkingen en complicaties die op kunnen treden zijn:

- Een bloedingstorting of napijn op de plaats waar geprikt is. Dit kan enkele dagen tot weken aanhouden. U kunt hiervoor zo nodig Paracetamol gebruiken.
- Er bestaat een kans op hoofdpijn na de ingreep door lekkage van ruggenmergsvocht. Dit is vervelend maar kan geen kwaad. Meestal zijn de klachten na een paar dagen over. Mocht u hoofdpijn krijgen dan kunt u het beste veel water en/of koffie of cola drinken.
- Ook kan er blijvende lekkage zijn van ruggenmergsvocht langs de katheter naar buiten. Meestal gaat dit vanzelf over, soms is echter een aanvullende behandeling nodig. Uw anesthesioloog kan u hierover zo nodig verder informeren.
- De katheter wordt steriel ingebracht en zorgvuldig verzorgd. Toch bestaat er een kleine kans op infectie. Symptomen die kunnen wijzen op een infectie zijn: koorts, roodheid en zwelling of pus rond de insteekopening van de katheter. Een infectie is een ernstige complicatie die kan leiden tot een hersenvliesontsteking. Behandeling met antibiotica is noodzakelijk en meestal moet de katheter (en de eventuele port-a-cath) verwijderd worden.
- Bijwerkingen van morfine zullen vaak afnemen. Dit is omdat via de spinale katheter de dosis morfine veel lager is. Toch blijft een aantal mensen last houden van misselijkheid en sufheid.
- Soms wordt ook een plaatselijk verdovend middel (bupivacaïne) via de katheter toegediend. Hierdoor kan krachtverlies van de benen optreden en een verminderde functie van de blaas. De anesthesioloog zal dan zonnodig de dosis aanpassen. Soms is een urinekatheter nodig.

Nazorg

Zodra de juiste samenstelling en dosering van de pomp is gevonden kunt u met de pomp naar huis. Een speciale pomp voor thuis wordt voor u aangevraagd. Deze wordt aangesloten door gespecialiseerde verpleegkundigen van de thuiszorgtechnologie. Zij nemen samen met uw huisarts de zorg rondom de pomp en de katheter over. Het thuiszorgpompje is een handzaam pompje dat in een schoudertasje kan worden meege dragen.

De verpleegkundigen van de thuiszorgtechnologie komen regelmatig bij u langs voor controle. Zij zullen ook het reservoir van de pomp te vervangen als dat leeg is, en de naald van de poort vervangen.

Zo nodig overleggen zij met de anesthesioloog of huisarts over aanpassing van de pomp.

Vragen?

Hebt u naar aanleiding van deze folder nog vragen?

Neem dan contact op met uw behandelend anesthesioloog-pijnspecialist (via het secretariaat van de pijnpolikliniek, telefoon 088 75 5616 3)

Divisie vitale functies

Afdeling pijnbehandeling

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

T. 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2020, UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55